

ЕНЕРГИЈА

КОСТОЛАЦ

број 86 // МАЈ 2025.

ISSN 2560-5135

■ Стандарди енергетске ефикасности Огранка „ТЕ-КО Костолац“

Приоритетни пројекти из производње

www.eps.rs

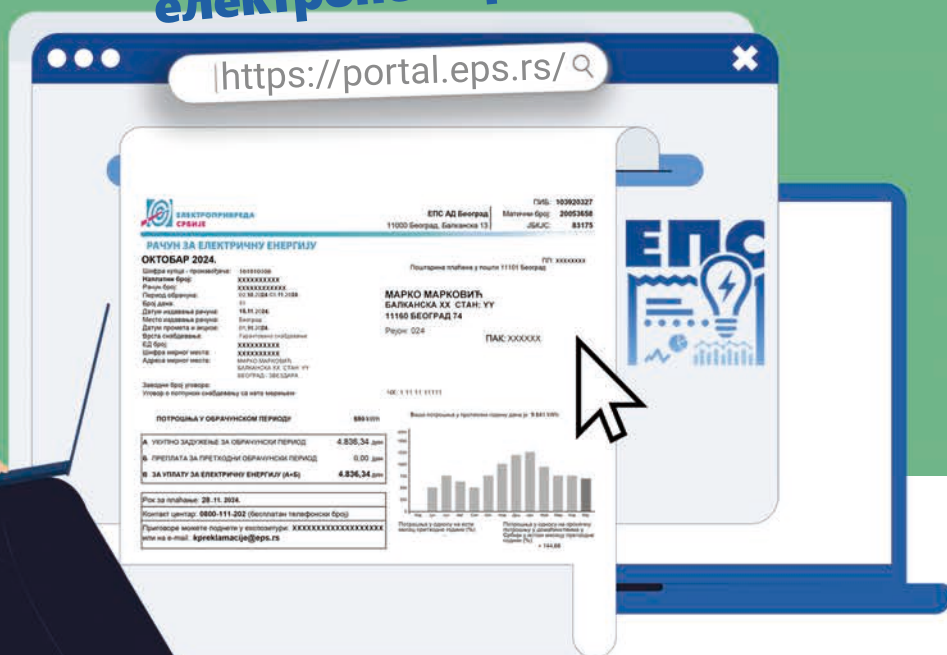
Активација је могућа и у нашим пословницама.

Активирајте услугу е-рачуна на ЕПС - Увид у рачун или са сајта www.eps.rs преузмите захтев, попуните и пошаљите на:

**ugovaranje.ns@eps.rs
ugovaranje.bg@eps.rs
ugovaranje.kv@eps.rs
ugovaranje.ni@eps.rs
ugovaranje.kg@eps.rs**

ЕПС

50 динара
попуста
за
електронски рачун

**Заменом папирног
рачуна електронским уз
попуст од **50 динара**,
заједно доприносимо
очувању животне
средине.**

скенирај и преузми
апликацију

**Плаћајте рачуне путем портала
или мобилном апликацијом**

ЕПС - Увид у рачун

Садржај

из епс групе

- 04 Одржане јавне консултације о изградњи РХЕ „Бистрица”
И локална подршка за стратешки пројекат ЕПС-а
- 10 Ветропарк „Костолац”
Први киловати из ветра у четвртном кварталу
- 11 Из Службе за топлфикацију Огранка „ТЕ-КО Костолац”
Почела санација мреже
- 12 Из Дробилане „Дрмно”
„Хране” угљем пет блокова у Костоцу
- 15 **локални мозаик**
Црква Св. Георгија у Старом Костоцу
Рестаурација иконостаса
- 16 Свечана академија у Дому културе у Костоцу,
Признање за најхуманије основце
- 17 Куп Србије у спортској гимнастичи
Сениори „Партизана” други
- 18 Костолачки писци (5)
Доктор техничких наука с душом песника

Императив – одржање енергетске сигурности
ЕПС кључни играч за транзицију

06

Почео највећи овогодишњи ремонт
на Копу „Дрмно”
**Угљени систем на
заслуженој нези**

08

Стандарди енергетске ефикасности
Огранка „ТЕ-КО Костолац”
**Приоритетни
пројекти из
производње**

импресум

ЕНЕРГИЈА
ЕПС КОСТОЛАЦ

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Душан Живковић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Тања Крстонијевић,
ШЕФ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ-КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Новица Антић,
РЕДАКЦИЈА: Предраг Животић, Ивана Миловановић и Вишња Огњановић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Николе Тесле 5 - 7,
12208 Костолац, ТЕЛЕФОН: 012/241-904, e-mail: glas.proizvodjaca@eps.rs, WEB SITE: www.eps.rs, ЛИКОВНА И ГРАФИЧКА
ПРИПРЕМА: TRI O D.O.O ARANĐELOVAC, НАСЛОВНА СТРАНА: Новица Антић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА:
ŠTAMPARIJA TRI O DOO, 34300 Аранђеловац, Краља Петра I бр. 77 Бања, ТИРАЖ: 1500 примерака.

Први број, под називом „Новине”, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача” све до 14. септембра 2010. од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац” (до 30. јуна 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац”.

И локална подршка за стратешки пројекат ЕПС-а

Грађани Нове Вароши, Прибоја и Пријеполја препознали су значај изградње реверзибилне хидроелектране „Бистрица“ током јавних консултација са представницима „Електропривреде Србије“ и „Енергопројект Хидроинжењеринга“ о техничким, социјалним и аспектима животне средине овог пројекта.

– Изградња РХЕ „Бистрица“ ће много допринети привредном и економском развоју, туризму, као и унапређењу путне инфраструктуре, али и повратку младих стручних људи у овај крај – истакао је Предраг Шапоњић, директор „Лимских ХЕ“.

Током дводневних јавних консултација у Новој Вароши грађанима, представницима локалне самоуправе, комуналних предузећа, невладиних организација, „Србијашума“, Туристичке организације, МУП, као и мештанима села Рутоши, Челице и Сјеништа, представљени су сви најважнији сегменти пројекта. Осим техничких детаља, разговарало се и о актуелној студији о аспектима животне средине уз посебан нагласак да ће све законске одредбе бити строго испоштоване.

Мештани су изразили спремност за експропријацију у мери која је потребна да би се

реализовао овај пројекат од стратешког значаја за Србију.

– Пројекат изградње РХЕ „Бистрица“, снаге око 650 мегавата, обезбедиће стабилан рад електроенергетског система у будућности, бољу флексибилност система и могућности за балансирање, као и повећану интеграцију ОИЕ. Урађен је значајан део документације, завршен идејни пројекат, усвојена просторно планска документација, а урађен је и нацрт студије о процени утицаја. Паралелно са развојем документације у складу са захтевима регулативе Србије у току су интензивне активности на обезбеђењу финансирања, као и интензивна

комуникација и сарадња са Јапанском агенцијом за међународну сарадњу (JICA), која са својом стручном подршком ради процену пројекта да би се паралелно са изградом документације спровео и процес неопходан за одобрење финансирања пројекта – рекао је Александар Јаковљевић, извршни директор за инвестиције и развој у ЕПС.

На јавној консултацији са грађанима је разговарала и Јурико Кудо, експерт за социјалне аспекте JICA, а присуствовао је и Бранко Бјелић, председник општине Нова Варош. Пројекат је представљен и председницима општина Прибој и Пријеполје Лазару Рвовићу и Драгу Попадићу.

P. E.

■ Завршена обнова малих ХЕ „Вучје“ и „Јелашница“

Нова младост за ветеранке ЕПС-а

Вековно наслеђе и понос „Електропривреде Србије“, мале хидроелектране „Вучје“ и „Јелашница“ поново раде после обнове. Ови сведоци времена, историјски споменици, али и показатељи знања, стручности и визије пионира електрификације Србије, доживели су својеврсну нову младост. Завршена је ревитализација ове две мале хидроелектране и у тај посао ЕПС је уложио око три милиона евра.

– Комплетно је замењена опрема у обе мале ХЕ, урађена је реконструкција хидромеханичке

опреме, доводних органа, канала и цевовода. Овом модернизацијом продужили смо радни век малих ХЕ „Вучје“ и „Јелашница“ за најмање 30 година – каже Драган Јовић, директор производње енергије у огранку „Обновљиви извори“.

Мале хидроелектране ЕПС-а изграђене од 1900. до 1940. данас су чувари техничке баштине нашег народа.

ХЕ „Вучје“ почела је да ради 24. децембра 1903, а изграђена је на иницијативу Ђорђа Станојевића, зачетника електрификације у Србији и предузимљивих лесковачких

индустријалаца. На почетку рада, струју је добило око 700 домаћинстава и десетак занатских радионица, а на улицама Лесковца постављено је 400 уличних светиљки. До Лесковца је подигнут далековод у дужини од 17 километара, први у Србији, чиме је означен почетак преносног система у Србији.

Одлуком Владе Србије из 2023, ХЕ „Вучје“ проглашена је спомеником културе који се сврстава у значајна остварења техничке културе. Институт инжењера електротехнике и електронике IEEE уврстио је 2005. године ХЕ „Вучје“ у листу „мајлстоун“, чиме је ова ХЕ постала део светске техничке баштине.

Мала ХЕ „Јелашница“ за три године прославиће 100 година од изградње. Подигнута је на реци Јелашници, на око 4,5 километара од Владициног Хана. Зграда машинског постројења налази се на месту где је била највећа стенска маса која је за потребе зграде уклоњена. Турбине и генератори произведени су 1922. године и добијени су као ратна репарација. У почетку рада електране потрошача је било веома мало. Готово три петине произведене електричне енергије остајало је неискоришћено. Због тога су електричне инсталације у кућама сиромашнијих грађана постављане бесплатно.

P. E.

■ ХЕ „Вучје“ код Лесковца

ЕПС кључни играч за транзицију

Душан Живковић, генерални директор ЕПС, рекао је да ЕПС иде путем зацртаних циљева, на начин да ниједног тренутка не доведе у питање снабдевање грађана и привреде

Електропривреда Србије као носилац енергетске транзиције, не само у Србији, већ и шире, има капацитет и спремна је да наметне „правила игре“ и постави темеље за принципе финансирања пројеката у региону, рекао је Душан Живковић, генерални директор ЕПС АД, 13. маја на међународном научно-стручном форуму „Западни Балкан у енергетској транзицији“.

– Финансирање енергетске транзиције, која је наш реалитет, изазов је са којим се већ суочавамо. Одрживост транзиције кроз механизме ЦБМ и ЕТС који би требало да поспеше финансирање процеса транзиције, није и неће бити једноставно и верујем да ће се тражити трећи механизам финансирања како би региону омогућили одрживу и праведну транзицију – нагласио је Живковић.

Он је подсетио да Србија, Босна и Херцеговина и Црна Гора тренутно имају око 6.000 MW из фосилних горива и да замена тих капацитета мора да подразумева добру регионалну сарадњу и координисане активности.

– Кључно је да имамо заједничке ставове

ка Енергетској заједници, Европској комисији, пошто су у питању велике количине CO₂, десетине милијарди евра улагања, уз императив одржавања енергетске сигурности и чињеницу да се истовремено од електропривреда и менаџмента компанија очекује профитабилност – закључио је први човек ЕПС-а.

Да ЕПС иде путем енергетске транзиције и зацртаних циљева, али на начин да ниједног тренутка не доведе у питање енергетску сигурност и снабдевање грађана и привреде, Живковић је истакао и 14. маја на Београдском енергетском форуму.

– Последњи енергетски колапс у Европи показао је нужност великих складишта који треба да подрже растуће количине електричне енергије из обновљивих извора. У том смислу, две пумпне електране РХЕ „Бистрица“ и „Ђердап 3“, створиле би услове да се не само Србија, већ и регион осећају енергетски сигурније – поручио је Живковић.

Он је подсетио да ЕПС осим пројекта великог

солара од 1 GW, развија и ОИЕ пројекте мање снаге.

– Да бисмо заменили око 4.000 MW из угља на одржив начин, осим складишта неопходно је и балансирање нових варијабилних зелених извора. Због развоја пројекта РХЕ „Бистрица“, која ће значајном снагом, капацитетом и са две акумулације моћи да обезбеди недељно балансирање, ЕПС може да настави да подржава приватне инвеститоре у ОИЕ, кроз уговоре о откупу и балансирању електричне енергије – изјавио је Живковић.

На питање да ли би за Србију нуклеарна енергија била решење за базу енергију у будућности, Живковић је рекао да земље које имају нуклеарне електране остварују висок ниво енергетске сигурности и имају квалитетан енергетски микс који омогућава привреди да буде конкурентна, што је изузетно важно.

Р. Е.

■ Са Скупштине ЕПС АД

Трећа година позитивног пословања ЕПС

Електропривреда Србије трећу годину заредом наставља тренд позитивног пословања и у прва три месеца остварена је добит од 10,8 милијарди динара, што је изнад плана. Скупштина ЕПС АД усвојила је 30. априла извештај о пословању у првом тромесечју ове године, а посебно је истакнуто да је такав резултат постигнут упркос томе што су продајне цене

за привреду биле и око 20 одсто ниже у односу на исти период прошле године.

Дубравка Ћедовић Хандановић, министарка рударства и енергетике и представник оснивача у Скупштини ЕПС АД, рекла је да је изузетно важно што је настављен тренд раста производње у рударском сектору, јер је производња угља већа од прошлогодишње за осам одсто.

– Када поредимо са 2024, већа је и производња енергије у термоелектранама за три одсто, док су залихе угља на депонијама веће за осам одсто. Стабилан је и ниво укупних инвестиција у овој години пошто је реализовано скоро 95 одсто плана, али је потребно наставити и убрзати реализацију дугооčekиваних инвестиција у рударске системе како би били отворени нови копови и обезбеђене довољне количине угља – рекла је Ћедовић Хандановић. – Ремонтна сезона је почела као и друга фаза ревитализације реверзибилне ХЕ „Бајина Башта“, чиме обезбеђујемо енергетску сигурност за наредне деценије. Први квартал обележили су и наставак изградње првог ЕПС ветропарка у Костолцу и соларне електране „Петка“, монтирано је свих 20 ветрогенератора и постављени су сви соларни панели. Њиховим пуштањем у рад ове године, Србија добија нових 76 зелених мегавата.

Р. Е.

Угљени систем на заслуженој нези

Радови на три багера, погонским станицама, транспортерима дужине 12 километара, као и на комплетној Дробилани

Најобимнији ремонт ове године, освежавање машина угљеног система са Дробиланом на копу „Дрмно“ почео је 12. маја, када су машине доведене на ремонтни плато. Угљени систем стао је са радом 10. маја, а

у наредна два дана урађено је чишћење и прање машина. Реч је о систему који је 330 дана радио непрекидно на производњи угља за потребе пет блокова термоелектрана „Костолац“. Осим на три багера, погонским станицама, транспортерима дужине близу 12 километара, радиће се и комплетна Дробилана копа „Дрмно“ са четири депонијске линије, три у Дрмну и једна у ТЕ „Костолац А“.

Према речима Драгана Радосављевића, главног инжењера за оперативно одржавање рударских машина, на свим машинама биће обављени машински радови. Циљ је да се БТД

■ Драган Радосављевић

систем припреми за летњу, јесењу и зимску сезону.

Планирано је да ремонт траје 30 дана.

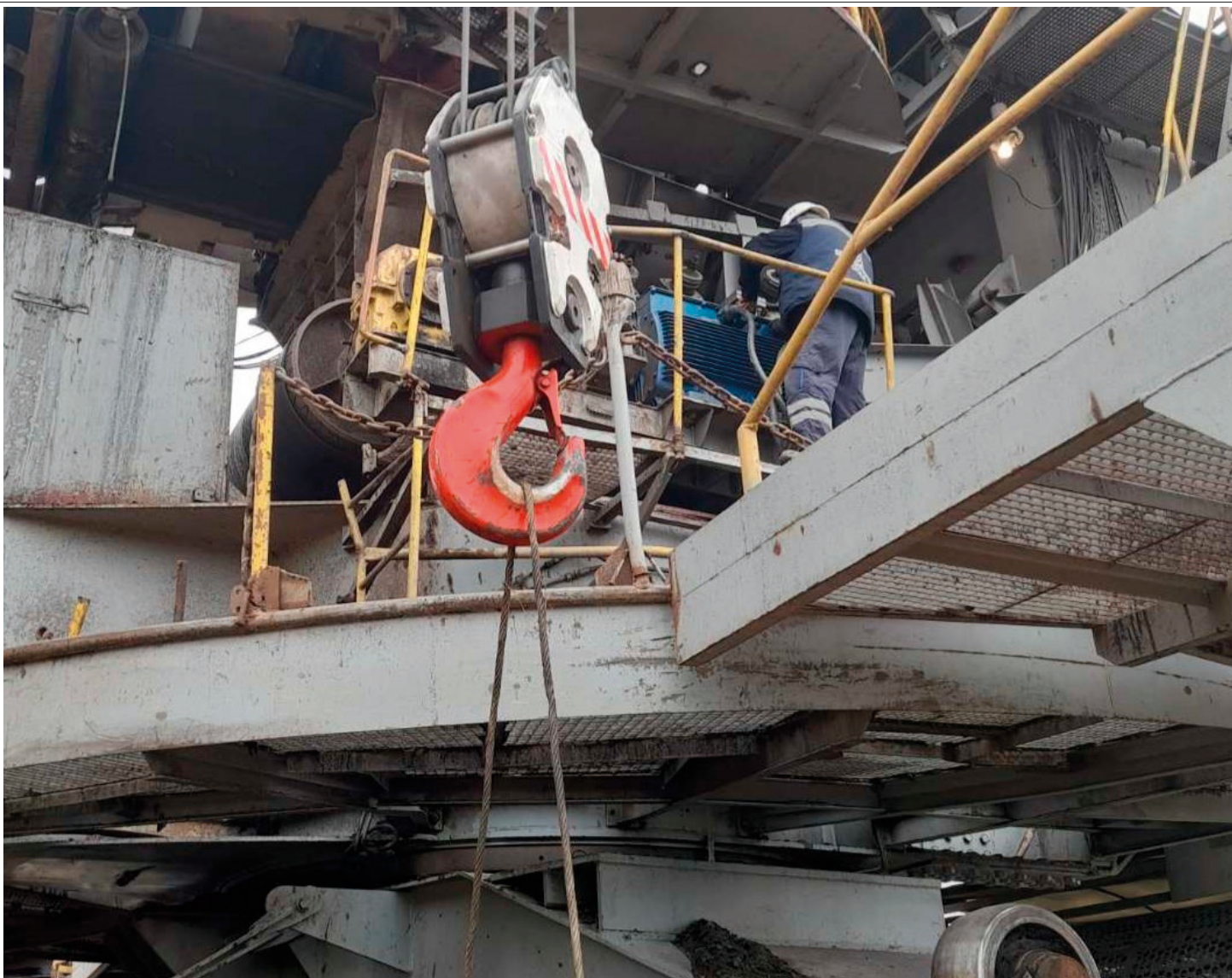
– Радове на оправци багера и бандвагена радиће радници ПД ПРИМ, док ће на трачним транспортерима радити радници „PDW Montaža“. Надзор на ремонту обављаће надзорно-техничко особље Машинског одржавања копа „Дрмно“. Поред редовних активности на замени хабајућих резних елемената и транспорта, планирани су и већи радови – нагласио је Радосављевић.

– На багеру SchRs 800 обавиће се замена радијацијалног лежаја горње градње, на багеру SRs400 замена оштећеног дела вешања истоварне катарке, на багеру SRs 470 int.br.13 замена сферног лежаја централне осовине истоварне катарке и санација трансмисије окрета горње градње. На бандвагену два обавиће се реконструкција транспорта и замена аксијалног лежаја горње градње. На бандвагену три обавиће се санација улежиштења пријемне катарке.

У току ремонта не очекују се изненађења након отварања склопова, јер је редовном контролом утврђено стање опреме што је и била основа за планирање свих оправки на овом ремонту.

Паралелно са машинским пословима, радиће се и на електро опреми. Како нам је рекао Александар Златковић, управник Електро одржавања, веће замене опреме неће бити, с

обзиром на то да је прошле године много тога стратешког урађено.

– Кренули смо са дијагностичким снимањима погона на свим машинама БТД система. Израђујемо план и сагледавамо послове који нису обављени или нису у потпуности завршени на прошлом ремонту. Модернизација управљања, односно замена старе опреме савременом је дугорочан процес. Ове машине на угљу не могу стајати дуже од месец дана, јер су неопходне за редовну производњу, а поједина опрема и инсталације траже више везаних дана застоја и зато се ради парцијална замена која неће угрозити рад машина – рекао је Златковић.

На Дробилани у Дрмну ремонтоваће се транспортни системи, млинови, погонска постројења и све три депонијске линије.

Н. Антић

Фото: Драган Радосављевић

Ангажовање

На ремонту целог БТД система ради више од стотину радника, велики број помоћне механизације од дизлица, телехендера, булдожера до померача и транспортних возила.

Приоритетни пројекти из производње

Правилним планирањем и реализацијом мера, енергетска ефикасност даје неупоредиво веће финансијске и производне ефекте у самом процесу производње

Када се помене енергетска ефикасност обично се мисли на штедњу не само електричне енергије, већ и на уштеду разних врста горива и мазива, уградњу штедљиве опреме и потрошача као што су сијалице, прекидачи, конвектори енергије,

опрема која смањује потрошњу горива у аутомобилима и камионима. То су пасивне мере енергетске ефикасности. Међутим, правилним планирањем и реализацијом мера, енергетска ефикасност даје неупоредиво веће финансијске и производне ефекте у самом процесу производње. И није реч о смањењу потрошње, мада је то битан индикатор успешности мера, већ о рационалном искоришћењу енергије за повећање производње и сигурнији рад постројења.

– У Костоцу се десет година спроводи примена захтева стандарда ISO 50001 за управљање начином коришћења и потрошњом енергије, на основу њега се сваке године доноси Акциони план енергетске ефикасности. Поред интерних провера примене стандарда и Акционог плана, обављају се и екстерне провере које инсистирају на доказивању ефективности

Владимир Стефановић

примене и реализације планова и задатака, и односе се на оба дела Огранка, Термоелектране Костолац и на Површинске копове Костолац – каже Владимир Стефановић, шеф Службе за интегрисани систем менаџмента. – За ових десет година начињене су значајне уштеде енергије и енергената у Огранку. Кључни задатак је уштеда и ефикасније коришћење енергије на постројењима. Такав пројекат урађен је на Копу „Дрмно“ и односи се на сузбијање реактивне (привидне) енергије на Другом БТО систему, повећањем фактора снаге, пројектовањем и уградњом филтерске компензације реактивне енергије, што показују и бројке. Фактор снаге је са 0,758 доведен на респектабилних 0,997.

Под надзором стручњака копа на чијем је челу био електроинжењер Зоран Миладиновић урађене су кључне анализе које су указале на велику потрошњу електричне енергије на багеру 2000/1 и на одлагачу истог система. Проблем је у недовољној искоришћености преузете електричне енергије, односно активне енергије. Стари систем компензације није функционисао због старости, промене технологије погона, садржаја пираленских уља и других чинилаца.

У прилог томе говори и презентација коју је на основу истраживања и примене урадио Зоран Миладиновић. У уводу презентације приказан је налаз експертске групе.

– Висок удео реактивне снаге у укупној снази багера утиче на већи број падова напона услед дужине напојног кабла (од три до шест километара), варијацију момента мотора, повећану потрошњу реактивне енергије и повећане губитке активне енергије. Минимизација токова реактивних снага је технички препоручљива и економски исплатива – каже Миладиновић.

Багер 6 SchRs 1400.283

Уграђена је нова опрема компензације чиме је избалансирана потрошње активне и реактивне енергије.

Овакви пројекти, како каже Владимир Стефановић, сада су модел приступа енергетској ефикасности у производњи и има их како на копу тако и у термоелектранама.

– Морамо да знамо опсег и мере које се предузимају како би се и штедела енергија али и рационално користила у производњи што свакако утиче на цену нашег коначног производа који иде на тржиште, а то је киловат-час – каже Стефановић.

Н. Антић

Фото: Александар Пантић

Резултати реализације пројекта

Компензацијом реактивне снаге на багеру SRs 2000 постигнуто је:

- смањење трошкова електричне енергије рудника за 1,6 милиона динара годишње услед смањења потрошње реактивне енергије
- смањење трошкова електричне енергије рудника за 1,1 милион динара годишње услед смањења губитака активне енергије
- снижени падови напона и повећање корисног момента мотора на багеру SRs 2000/1
- смањено грејање и оптерећење напојног кабла багера
- стабилнији рад погона услед смањених варијација напона.

У току је интеграција и пуштање у рад компензационих постројења на другим машинама. Предлаже се компензација реактивне снаге и других доминантних потрошача чији је фактор снаге лош.

Први киловати из ветра у четвртом кварталу

Добар пример како копови могу да се користе за развој пројеката обновљивих извора енергије

У првом ЕПС ветропарку „Костолац“, 12. априла постављен је последњи, 20. ветрогенератор. Ветропарк ће имати снагу 66 мегавата, с планираном производњом од око 187 милиона киловат-часова годишње, снабдеваће зеленом електричном енергијом око 30.000 домаћинстава.

извора енергије. На тај начин се кроз пројекте обновљивих извора енергије добија чиста енергија, што је важно за грађане који живе у околини Костолаца и Пожаревца, али и шире, јер ће се енергијом произведеном у Костољцу снабдевати домаћинства у целој Србији.

– Монтажа свих ветрогенератора завршена је у априлу. На локацији Дрмно, у атару села Брадарац налази се седам, на локацији Петка три, на локацији Ћириковац четири и на локацији Кленовник шест ветрогенератора – рекао је Предраг Ђорђевић, руководилац пројекта изградње ветропарка „Костолац“. – У овом тренутку на пројекту је завршено 84 одсто радова. Сада је фокус на изградњи

То је добар пример како копови могу да се користе за развој пројеката обновљивих

трафостанице, прикључног разводног постројења и унутрашње кабловске мреже.

■ Предраг Ђорђевић

Очекивања су да ће ови радови бити завршени у наредних шест недеља. Након тога неопходно је да се обави прикључење на ЕМС мрежу и тестирање струјних кругова.

Пројекат се финансира из зајма KfW банке у износу од 110 милиона евра, из донације KfW банке у износу од 1,78 милиона евра, из Инвестиционог оквира за Западни Балкан (WBIF) Европске уније у износу од 30 милиона евра и мањим делом средствима „Електропривреде Србије“.

– Према термин плану компаније „Сименс Гамеса“, извођача радова, завршетак радова планиран је у септембру, а прве зелене мегавате можемо да очекујемо у четвртом кварталу ове године – навео је Ђорђевић.

Пројекти обновљивих извора енергије су изузетно важни, јер ће омогућити искоришћавање природних потенцијала за производњу електричне енергије, а заштиту животне средине подижу на виши ниво.

П. Животић

Фото: Слађан Бондаренко

Висина ветрогенератора

Ветрогенератори су визуелно потпуно променили окружење у коме се налазе, а њихова величина је импозантна. Дужина лопатице на сваком од 20 ветрогенератора је 64,5 метара, док је висина стуба 114 метара. Укупна висина сваког објекта је око 178,5 метара.

Почела санација мреже

Приоритетни посао је замена већег дела дотрајалих цеви у Старом Костољцу, и то у јужном делу насеља укупне дужине око 700 метара

Почетком маја, након завршене грејне сезоне, Служба за топлофикацију огранка „ТЕ-КО Костолац“ почела је радове на санирању делова топлофикационе мреже на којима је током зимског периода било највише интервенција. Гордана Павловић, инжењер ове Службе, указује да се ради о великој површини која је покривена топлофикационим мрежом.

– Током грејне сезоне наши радници улажу максималне напоре да се сви кварови брзо отклоне. На терену су када је температура испод нуле, као и за време других неповољних

мање радника, што нас обавезује на ефикасан рад и брзо одлучивање о приоритетима током грејне сезоне – каже Павловићева.

Циљ планираних радова је да обезбеде

стабилно снабдевање крајњих корисника топлотном енергијом у наредним сезонама.

– Приоритетни посао у овом периоду је замена већег дела дотрајалих цеви у Старом Костољцу, и то у јужном делу насеља укупне дужине око 700 метара, што су значајни радови. На тим потезима у току зиме било је пуцања цеви, тако да су корисници остајали без грејања, а наше екипе за одржавање биле су стално на терену да би отклонили кварове. На овим санацијама, током наредних месеци биће ангажована наша целокупна служба. У самом Костољцу радиће се на више локација, али тек након завршавања великог посла у Старом Костољцу – рекла је Павловићева.

Она је истакла да се ради о значајном послу, који треба да у великој мери побољша снабдевање топлотном енергијом и сведе број кварова на минимум.

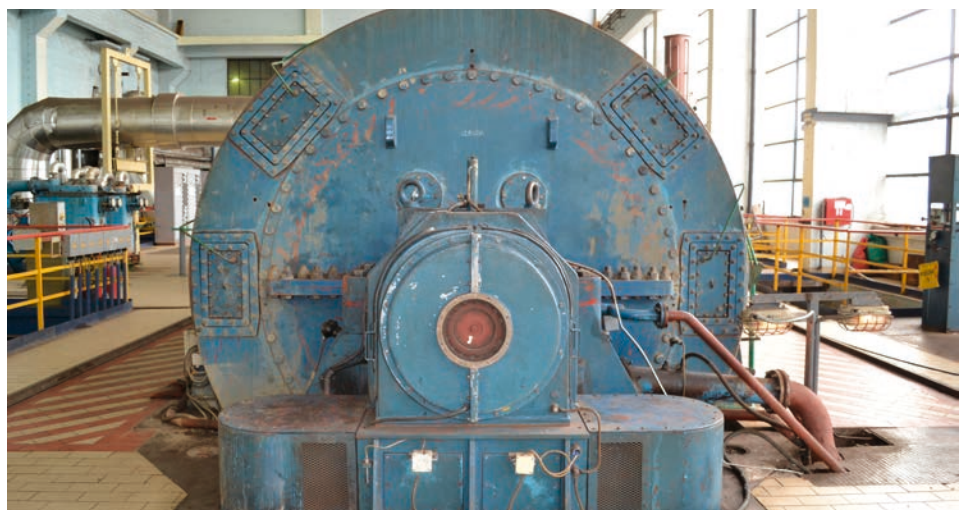
– Осим тога, пуцање цеви и финансијски оптерећује производни процес у термоелектрани, јер долази до великог губитка деминерализоване воде, а њена производња веома је скупа – рекла је Павловићева.

И. Миловановић

временских услова који су често на граници издржљивости. Покривамо велику територију која обухвата град Костолац и села Стари Костолац и Дрмно, али и сва предузећа, као и објекте огранка „ТЕ-КО Костолац“. Обим посла је знатно повећан последњих година, а имамо

Стрпљење и разумевање

Важно је да људи који живе у делу Старог Костољца где радимо на замени цеви имају стрпљења и разумевања, јер је реч о послу који захтева велико ангажовање наших радника током дужег временског периода – каже Павловићева.

„Хране“ угљем пет блокова у Костолицу

Раскрсница дистрибуције угља и јединствен систем пријема угља са Површинског копа „Дрмно“

Уочи почетка великог ремонта посетили смо погон Дробилане „Дрмно“ која представља јединствен систем пријема угља

са Површинског копа „Дрмно“, дробљења угља, складиштења и допремања угља до пет блокова термоелектрана „Костолац“. Од прошле године послови у овом погону су обимнији, јер је кретањем у рад новог блока БЗ, Дробилана је добила и трећу депонијску линију која се налази у гаранцијском режиму.

– Током наредних 30 дана, колико ће трајати ремонт целог угљеног система и Дробилане, радиће само трећа депонијска линија да би снабдевала блок БЗ који неће стајати у ремонтном периоду. Остала четири блока биће у ремонту – каже Драган Стевић, управник

■ Драган Стевић

погона. – Ове године биће значајних поправки на постројењима и поред тога што радови неће бити обимни. Наиме, прошле године, када је прикључена нова линија за снабдевање БЗ, урађена је и комплетна реконструкција пријема угља, складиштења и дистрибуције. Поред снабдевања блокова, ту је и издвајање комадног угља који служи за испоруку са утоварне рампе и бункера за складиштење. На депонији се налази више од 400.000 тона лагерованог угља, а пошто је нови блок повезан тако да може да се снабдева угљем са све три депонијске линије, неће бити проблема у раду.

У кругу овог погона све је у знаку припрема за предстојеће освежавање постројења, прво прање, а потом и санацију. Ту је и један број дизалица, телехендера који ће опслуживати оправке. Како смо сазнали од Драгана Стевића, на постројењу ради 275 радника, што није довољно, али слично је и у осталим погонима.

У овом ремоту наставиће се са радом на бољој хомогензацији испорученог угља, јер лежиште није јединственог квалитета, тако да се очекује да и у наредном периоду у котлове одлази просечна калоријска вредност угља од 8.300 килоцула.

Н. Антић

Сарадња

Захваљујући одличној сарадњи са извођачем радова, кинеским СМЕС-ом, другим извођачима и стручњацима задуженим за надзор, брзо се налазе добра решења и раде корекције уочених примедби како би трећа депонијска линија функционисала добро – каже Драган Стевић.

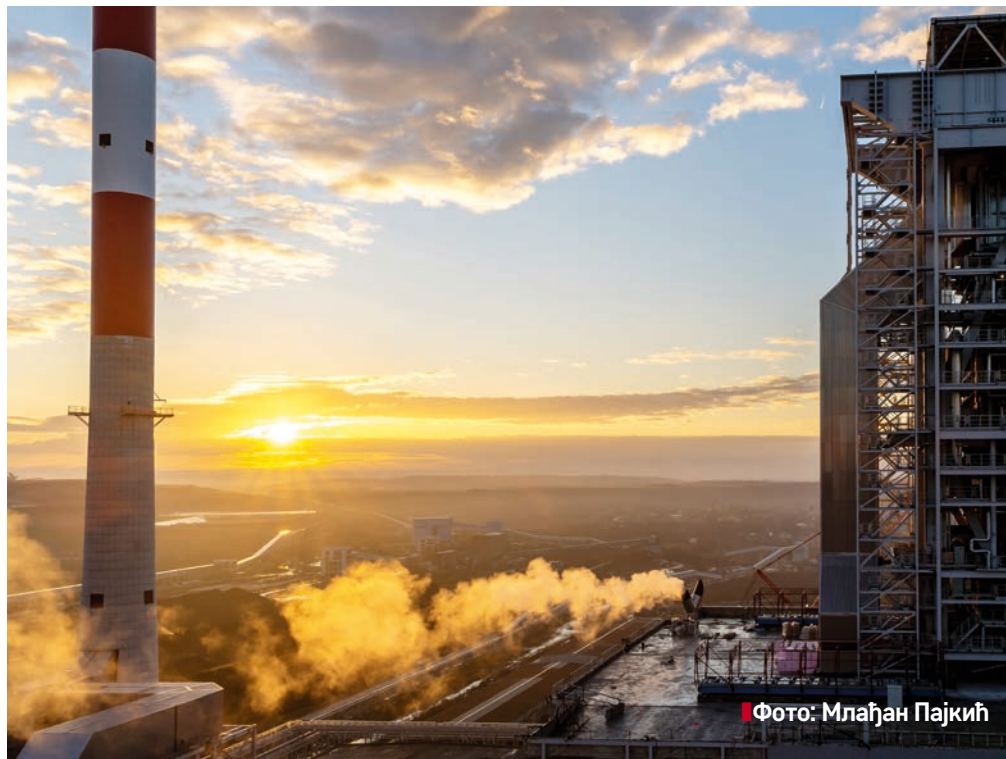
У априлу 2,5 милиона MWh

Термоелектране у Костоцу предале су електроенергетском систему „Електропривреде Србије“ током априла укупно 490.465 MWh електричне енергије док производни учинак од почетка ове године износи 2.530.005 MWh.

Термоелектрана „Костолац А“ у априлу је остварила производњу од 47.121 MWh. Блок А1 овом резултату допринео је са 40.225 MWh, а блок А2 је произвео 6.896 MWh. Од почетка године, ова термоелектрана је произвела 495.473 MWh. За потребе система даљинског грејања Костоца, Пожаревца и околних насеља, произведено је и 26.327 MWh топлотне енергије.

ТЕ „Костолац Б“ је током априла произвела укупно 443.344 MWh. Блок Б1 је произвео 124.745 MWh, 120.611 MWh електричне енергије предао је систему блок Б2. Нови блок Б3 је током априла произвео 197.988 MWh. Укупни производни учинак од почетка године до краја априла за ТЕ „Костолац Б“ је 2.034.532 MWh.

И. М.

■ Фото: Млађан Пајкић

■ Производни рапорт с Копа „Дрмно“

Угља за 10 одсто више

■ Фото: Мишко Волић

Производња на Површинском копу „Дрмно“ у прва четири месеца била је у знаку добрих резултата у производњи угља. У априлу је произведено 845.286 тона угља и испоручено термоелектранама. Током четири месеца произведено је и испоручено 3.777.043 тоне угља, што је за 10 одсто више од плана.

Производња откривке полако се опоравља од кварова у јануару и фебруару и током априла произведено је и депоновано 4.212.318 кубних метара откривке. За четири месеца јаловински системи су ископали и одложили на унутрашње одлагалиште копа 14.145.361 кубни метар јаловине, што је 94 одсто од плана.

Због ремонта на БТД систему угаљ је престао са производњом 10. маја и до половине јуна биће у оправи све рударске машине и транспортни системи. Угља има довољно на депонији, на нивоу од 500.000 тона што ће бити више него довољно за рад блока Б3.

Н. Антић

Борба за живот достојан човека

Проблеми настају када деца престану да похађају наставу и прерано ступају у ванбрачне заједнице

Тања Радовановић Гргић и удружење „Успешне жене Костолаца“, већ годинама се, заједно са државним институцијама, залажу за пружање подршке рањивим категоријама нашег друштва.

– Наш примарни циљ остао је непромењен, јер се ради о дубоко укоревеним проблемима, који захтевају деценијска системска решења. Удружење се бори против родно заснованог насиља и насиља над женама и девојчицама – каже Радовановић Гргић.

Активна борба против уврежених колективних предрасуда не би требало да је оволико захтевна у времену у коме живимо, али негативни стереотипи су нажалост и даље веома снажни.

Проблем настаје када деца престану да похађају наставу и прерано ступају у ванбрачне заједнице

– Велики проблем представља напуштање образовања. У Костоцу имамо велики број дечијих ванбрачних заједница, и пре неколико година били смо други у држави по томе. Када бисмо сада поново урадили то истраживање, можда бисмо имали и водећу позицију у односу на број становника процентуално. Костолац као заједница треба да се посвети решавању овог проблема, јер када изгубите децу из образовног система, онда добијамо наставак агоније и добијамо потенцијалне појединце који веома лако могу постати социјални случајеви – рекла је Радовановић Гргић.

Због овакве ситуације, прошле године је на предлог Удружења „Успешне жене Костолаца“ покренута иницијатива да се формира радна група, која би обухватала представнике институција, као и невладиног

сектора за решавање овог проблема.

– Ова иницијатива још увек није реализована, али се мора уложити све што имамо на располагању, јер овај проблем и даље постоји. Нека наша деца не успевају да живе животом достојним детета. На последњем састанку који смо у марту имали са Центром за социјални рад, испливао је и додатни проблем – уочено је да долази знатан број девојчица с југа Србије, из Лесковца, Бујановца и Прешева. Оне долазе овде да би основале неку врсту заједнице, а посебно забрињава чињеница да се ради о млађим малолетницима, које имају тек 13 година – каже Радовановић Гргић.

Наизглед неразмрсив проблем је спирала сиромаштва, која генерацијама жена не дозвољава да се удаље од живота на минимуму могућности.

– Без образовања, немају приступ тржишту рада, не могу да зараде за основне природне потребе и као једина могућност остаје им примање материјалних прихода преко

Помоћ у одрастању и образовању

Говорећи о дOMETИМА ангажовања овог удружења, Тања Радовановић Гргић указује да се ради о сизифовском послу.

– Делује као да се ради о борби против ветрењача која не даје резултате, али помака има. Један од наших највећих успеха је што смо вишегодишњем оснаживањем групе младих девојака, њих око тридесет, успели да им помогнемо у одрастању и школовању. То ће им омогућити да живе достојанствено и буду уважени чланови нашег друштва – каже Радовановић Гргић.

државних институција. Наш циљ је оснажити жене и омогућити им да достојанствено зарађују новац и буду видљиве чланице нашег друштва – рекла је Радовановић Гргић.

И. Миловановић

Рестаурација иконостаса

Иконостас је урађен у академско-реалистичном стилу, има 13 икона различитих форми и величина, сликаних техником уља на платну и кашираних на дрвеној подлози. Конзерваторско-рестаураторски радови у цркви Светог Георгија у Старом Костољцу, вратили су некадашњи сјај иконостасу у овом храму, који ове године обележава век свог постојања. Средства су обезбеђена захваљујући Градској општини Костолац уз велико залагање Снежане Милошевић, председнице Удружења ликовних стваралаца „Спектар” и др ум.

Добротвори

Од супруга Десимира Милошевића који је крштен у овој цркви, Снежана је сазнала да су ктитори овог здања били, Драгутин Тодић бродски капетан и његова супруга Лепосава, рођ. Радисављевић Теодоровић. Ови велики добротвори су сву своју имовину завештали просветној заједници.

– Осетила сам дубоко поштовање према њиховој жељи да служе Богу и Његовом делу, и пожелела да наше ћерке Зорица и Даница буду крштене у овој цркви – каже Милошевићева.

Сандре Јаковљевић Милошевић, конзерватора-рестауратора.

– Након сређивања покретних икона Уроша Предића које припадају овом храму, у плану је била и рестаурација иконостаса на предлог регионалног Завода за

заштиту споменика културе. Тада је прецизирано да је приоритет унутрашњост цркве. Иконостас заузима централно место у цркви и користи се у богослужењу, тако да је било и природно да се приступи његовој рестаурацији. Иконостас је био у незавидном стању, јер у протеклих 100 година, колико ова црква постоји, није рађено на његовој заштити. Посебан проблем је био што је иконостас премазван средствима која нису примерена за то, па су га додатно оштетили и отежала рестаурацију. Захваљујући великом залагању ангажованих стручњака, иконостасу је враћен стари сјај и предстоји нам још само окончање завршних радова – истиче Снежана Милошевић.

Милутин Михаиловић, академски сликар из Београда, аутор је слика на иконостасу и у куполи. Иконостас је урађен у академско-реалистичном стилу, има 13 икона различитих форми и величина, сликаних техником уља на платну и кашираних на дрвеној подлози.

– На рестаурацији Предићевих икона у овој цркви радила је Сандра Јаковљевић Милошевић, а затим је ангажована и на пројекту рестаурације иконостаса као аутор пројекта и руководилац конзерваторско-рестаураторских радова. Након добијања благослова епископа браничевског Игнатија, Сандра је 2021. године почела израду „Пројекта за извођење конзерваторско-рестаураторских радова на иконостасу Цркве Св. Георгија у Старом Костољцу”, за који је 2023. године добијена сагласност Републичког завода

за заштиту споменика културе Београд. Мој задатак био је да обезбеђивање средстава и вођењем документације. Указала нам се 2024. одлична прилика да средства обезбедимо на конкурс за верске заједнице Градске општине Костолац. Одлучено је да надзор буде поверен Милодарки Коцев, рестауратору и конзерватору, из Републичког завода за заштиту споменика – каже Милошевићева.

Сарадници на овом пројекту били су академски сликар Душан Томашевић и конзерватори-рестауратори, мр Јелена Јоветић, Милица Константиновић, Маја Јокмановић, мр Маријета Сидовски, Никола Авакумовић, Бојан Николић, Урош Поповић, Оливера Човић и Вања Велисављевић.

– Посебан тренутак за све

нас била је изненадна посета Црквеног хора из Обреновца у току демонтаже икона са олтарске преграде. Чланови хора су нас наградили својим предивним гласовима, отпевавши неколико духовних песама у Тодићевој задужбини, што је овом догађају дало поседно свечан тон. Наш план био је да се рестаурација икона ради у црквеној сали, али пошто није било услова за тако сложене радове, одлучено је да се иконе пошалу у атељеа конзерватору. Све се то ради под помном контролом Завода за заштиту споменика културе – рекла је Милошевићева.

И. Миловановић

■ У Костољцу одржан 8. Фестивала цвећа

Расадник „Динић” најуспешнији излагач

На платоу испред Спортске хале у Костољцу, 4. маја одржан је 8. Фестивал цвећа. Ове године на традиционалној манифестацији представило се близу 50 излагача – произвођача баштенског, балконског и собног цвећа, украсног, ароматичног и зачинског биља, рукотворина старих заната, као и пратеће опреме.

Прво место на Фестивалу освојио је Расадник „Динић” из Великог Шиљеговца, друго је припало Расаднику „Лебанац” из Лучице, а треће је заузео Расадник „Глишић” из села Шуме код Тополе.

За прва три места обезбеђене су новчане награде и бесплатно

учеће на Фестивалу цвећа наредне године, а за остале учеснике захвалнице.

На свечаном отварању наступили су дечији ансамбли „Колибри” и „Пролеће” Културно – уметничког друштва „Костолац” и Аљоша Марјановић, вокални солиста и гитариста из Костоља.

Организатор овогодишњег Фестивала цвећа био је Центар за културу, под покровитељством Градске општине Костолац.

Р. Е.

Признање за најхуманије основце

У Дому културе у Костоцу, 8. маја одржана је свечана академија поводом избора најхуманијих ученика Основне школе „Јован Цвијић“. Признање за највише људске вредности, човечност и племенитост, припало је Вери Пајкић VIII₁, Софији Михајловић VIII₂, Катарини Стевић VIII₃, Дуњи Живановић VIII₄ и Луки Милошевићу VIII₅. Свечана академија је одржана у организацији Центра за културу „Костолац“ и Градске општине Костолац.

За најплеменитији подвиг године проглашени су ученици од 1. до 4. разреда и њихове

учитељице Тања Арсић и Душица Максић из издвојеног одељења ОШ „Јован Цвијић“ у селу Петка. Они су на изузетно леп и пажљив начин прихватили нове ученике који су се недавно прикључили школској заједници. Снежана Милошевић им је у име Удружења ликовних стваралаца „Спектар“ поклонила слику.

Овај избор, по пети пут, организују Основна школа „Јован Цвијић“ и „Психолошки центар“ под покровитељством Градске општине Костолац. Присутнима су се обратиле Сунчица Марковић, директорка Основне школе „Јован Цвијић“ и

Оливера Хајровић, председница „Психолошког центра Костолац“.

Уручене су захвалнице покровитељу Градској општини Костолац, и свим донаторима за досадашњу помоћ овом пројекту. Веома је значајно и поновно учешће Кола српских сестара у избору најхуманијих основаца, оне су ученицима у Петки и најхуманијим матурантима уручиле „Благодарје“.

P. E.

Сениори „Партизана“ други

Сениори костолачке Спортске организације „Партизан“ у првом колу Купа Србије у спортској гимнастици освојили су друго место. Екипа је била ослабљена због изостанка вишебојца Уроша Петровића и повреде Петра Вефића, који због повреде није могао да наступи на свим справама. Вишебојца Василије Арсић освојио је 6. место у појединачној конкуренцији.

У другом турнусу такмичења наступили су будући шампиони у четири категорије.

У првој селекцији екипу „Партизана“ представљали су гимнастички почетници Реља Милетић, Лука Рајчић и Новак Недељков. Екипно су заузели четврто место, а у појединачној конкуренцији Реља Милетић је био шести, Лука Рајчић једанаести и Новак Недељков четрнаести.

У категорији старијих вежбача, у Другој селекцији, костолачки „Партизан“ је представљао Вук Ранковски, који је ове године прешао у старију категорију, па је у вишебоју био седми. У Трећој селекцији, гимнастичар СО „Партизан“ Виктор Асановић заслужио је освојио прво место, испред конкурената из Суботице, Новог Сада и Ниша. У најјачој категорији Четврте селекције наступили су костолачки вежбачи Душан Милојевић и Петар Видаковић. Милојевић је освојио прво, а други представник „Партизана“ Видаковић пето место, јер није вежбао на круговима. У „Б програму“ Четврте селекције такмичар Павле Видаковић био је најуспешнији и такмичење завршио на првој позицији.

Р. Е.

Станојевићу златна медаља

Традиционални Сусрети домаћих ученика средњих школа Републике Србије, за регион Шумадија, Поморавље, Браничево, под називом „Домијада“ одржана је у Пожаревцу, а домаћин је била Пољопривредна школа са домом ученика „Соња Маринковић“.

Такмичиле су се екипе ученика из осам домаћих из Крагујевца, Свилајнца, Рековца, Ђуприје, Јагодине и Костолаца.

Око 250 ученика се такмичило у кошарци, фудзалу и стоном тенису. Представнике је имала и костолачка Техничка школа са домом ученика „Никола Тесла“. Највећи успех остварио је Александар Станојевић, који је у стоном тенису био победник такмичења у појединачној конкуренцији.

П. Ж.

Борба за опстанак кроз „плеј-аут“

Рукометаши „Рудара“ у финалу лигашког дела пролећне сезоне у Супер лиги прекинули су серију неуспеха. Најпре су „зелено-црни“ у 21. колу на домаћем паркету савладали „Обилић“ из Београда резултатом 26:24 (13:11), а затим у 22. колу СПД „Раднички“ у Крагујевцу са 28:26 (13:13).

Затим је уследио наставак сезоне кроз „плеј-аут“. Костолачани су у 1. колу доигравања у гостима савладали „Врање 1957“ са 31:29 (17:13). Након тога су два пута поражени, најпре у 2. колу против екипе „Југовић Ламагро“ из Каћа на домаћем паркету резултатом 32:33 (15:17), а затим у Београду од „Обилић“ 25:31 (11:16).

После три одиграна кола у „плеј-ауту“, са девет освојених бодова, три мање од београдског „Обилића“ и три више од лазаревачке „Колубаре“, уз гол-разлику (360:391), костолачки рукометаши налазе на 5. месту у конкуренцији шест клубова.

Петровић најбоље оцењен голман у Европи

Костолачанин Ђорђе Петровић, голман француског „Стразбура“ и репрезентације Србије у марту је најбоље оцењен голман Европе. Према подацима специјализованог портала Sofascore, Петровић се нашао и у најбољем тиму у „Топ 5“ лига Европе. Добио је оцену 8,10.

Одличан резултат „Белих орлова“ у параглајдингу

На аеродрому у Костоцу 3. маја одржано је 5. параглајдинг такмичење КУП Костолац. Било је то друго коло Лиге Србије у дисциплини прецизног слетања. Учествовали су параглајдери из осам клубова у Србији, међу којима и репрезентативци Србије у овој дисциплини. Успешно су одрађене три пуне серије, после којих су такмичари „Белих орлова“ освојили 2. место у екипном пласману, а Лазар Марјановић 3. место у спорт класи. Организатори такмичења били су Ваздухопловни савез Србије, Центар за културу „Костолац“ и Параглајдинг клуб „Бели орлови“ из Пожаревца.

Костолачани резерве за одлазак на државно првенство

На Марковачком језеру код Младеновца средином априла одржано је Регионално појединачно првенство Србије центар и Београд у спортском риболову у дисциплини Фидер. Учествовало је 30 спортских риболоваца.

Такмичар костолачког СРД „Костолац“, Владан Милошевић, збирно је у два кола освојио 9 секторских пласмана и 8.815 поена. Заузео је укупно девето место и прва је резерва за државно првенство. Владан Таџић збирно је освојио 10 секторских пласмана и 11.580 поена, заузео је укупно 10. место и друга је резерва за државно првенство. Ивица Стоимировић на основу остварених резултата у 2024. години има директан пролаз на државно првенство.

Фудбалери држе лидерску позицију

Фудбалери костолачког „Рудара“ успешно су наставили пролећну сезону у Браничевској окружној лиги са солидним резултатом. У 17. колу „зелено-црни“ су у Батуши поражени од домаћег „Интеграла“ минималним резултатом 1:0.

Затим су уследила три узастопна тријумфа. Костолачани су у 18. колу савладали „Железничар“ из Пожаревца на домаћем терену, са убедљивих 6:2. У 19. колу у Симићеву савладали су „Напредак“ са 1:0, а потом у 20. колу у Костоцу и „Јединство“ из Симићева резултатом 3:0. Одличан низ лидера зауставио је у 21. колу „Млади борац“, који је у Маилевцу славио са 2:0.

После 21 одиграног кола, у конкуренцији 14 екипа са 50 освојених бодова, што је два више од најближег пратиоца екипе „Слоге“ из Великог Села, али и са одличном гол-разликом (59:12), „Рудар“ и даље држи прву позицију.

Припремио: П. Животић

Доктор техничких наука с душом песника

Драган Стојићевић Стојке родио се у Кленовнику 1957. године, где су његови родитељи живели као подстанари, док се нису преселили у Костолац и тамо саградили кућу. Драган потиче из радничке породице, отац је био возач аутобуса, а мајка домаћица, тако да се кроз живот пробијао својим великим радом и жељом да успе.

Одувек је волео књигу и био друштвено ангажован. У периоду од 1972. до 1979. године играо је у фолклорном ансамблу Костолаца, који је тада био у оквиру Радничког универзитета. Био је и члан драмске секције заједно с легендарним Миодрагом Милановићем Магом. Највише се истакао као песник. Од самог оснивања Клуба књижевника „Лирика жуљевитих руку“ био је његов члан, у то време у клубу су били Милан Сотиров, Емил Церовшек и Борислав Малезановић. Његове песме налазе се у зборнику песника Костолаца, „Месечеви градови“ који је изашао 2006. године. Стојићевић

■ Драган Стојићевић

Нежни лиричар певао је о својим првим љубавима „а први стих остао је негде у

у Костоцу, дипломирао је за машинског инжењера у Зрењанину, а магистрирао и докторирао на Новосадском универзитету. Учествовао је на више од педесет научних скупова, где је био и предавач. Био је члан уређивачког одбора часописа „Техничка дијагностика“, као и часописа „Одржавање машина, хидраулика и пнеуматика“. Аутор је и коаутор 19 наслова, уџбеника, научних књига и монографија од националног и међународног значаја.

Данас, са својом супругом Радославком, живи мало у Костоцу, више у селу Петка, обасут љубављу својих синова и четири унукe. Сећа се како се некада борио за што већи значај културе града Костолаца, када је био члан Савета тадашње Месне заједнице, а у њему Алекса Шантић, Перо Зубац и Душко Трифуновић говоре поезију, његову највећу љубав.

Војкан Ивковић

■ Промоција књиге Војкана Ивковића

се дружио с песницима, путовао с њима, радови су му објављивани најпре у локалним листовима „Глас произвођача“ и „Реч народа“, а затим и у часописима „Развитак“ и „Браничево“. Одласком на Машински факултет у Београд оснива часопис „Машинац“ и постаје први председник клуба овог факултета.

глас произвођача

РЕЧ НАРОДА

празнини, у дубини оголеде крошње"... Певао је и о радничким питањима, а када је основан часопис „Мајдан“, изабран је за члана Издавачког савет.

Основну и средњу школу завршио је

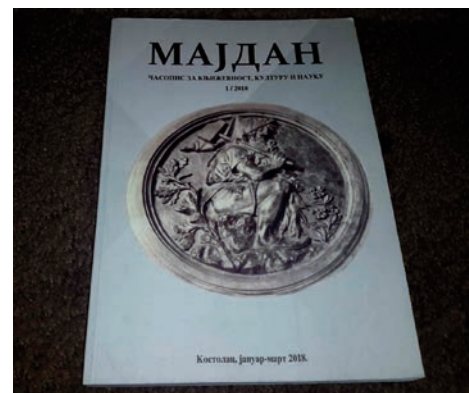

Фото: Новица Антић - „Отац и син“

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
[Електропривреда Србије Енергија Костолац] **ЕПС Енергија Костолац** / главни и одговорни уредник
Новица Антић. - 2017, бр. 1 (15. нов.) - Костолац : Електропривреда Србије, 2017 - (Аранђеловац : ТРИО). - 30 cm
Месечно. - Је наставак: ТЕ-КО Костолац = ISSN 2217-3374
ISSN 2560-5135 = ЕПС Енергија Костолац
COBISS.SR-ID 250295820

